

CHỊ BÁ ANH và VI KHUÊ

(Trích "ĐÀ LẠT NGÀY THÁNG CŨ"
của LS. Ngô Thế Giao)

CHỊ BÁ ANH

Nhà giáo CHỊ BÁ ANH ngay khi nhũ đã theo gia đình tôi đi t B c vào Nam trong mùa hè và có dịp ghé lên Đà Lạt vào đầu tiên. Bao nhiêu năm sau, trong cuộc sống xa xôi, cái thành phố cao nguyên đó vẫn khắc ghi nhiều dấu ấn và những kỷ niệm:

"Tôi đi t chân đ n thành phố Đà Lạt vào mùa hè năm 1943... Lúc đó ông ngoại tôi vẫn mua chiếc xe Simca 9 là loại xe mới nhất lúc bấy giờ và đưa tôi đi t Nam đ u, nên quyết đ nh đ a gia đình đi nghỉ hè ở 4 vùng núi cao của Việt nam, suốt một tuần lễ đi B c vào Nam. Chuyến đi gồm 4 người, ông ngoại, bà ngoại, cô Ngọc Lan, - cô giáo của tôi - và tôi..."

Chị giáo đ n cùng là thành phố Đà Lạt, sau khi rời Phan Rang qua đèo Dran, đèo Ngo đ n M c Bellevue, đ n Cầu Đ t, rời Tr i Mát và tr m đ ng chân là khách sạn Langbiang Palace nhìn xuống h Đà Lạt... lúc y dân chúng Đà Lạt còn th a th t, ph ng ti n di chuy n là xe ngựa. Cái n t ng kh c sâu trong tâm trí tôi là th c a tôi là t ng ng i lái xe ngựa dùng mũi ng t o thành m t th âm thanh kêu "c t c t" đ đ u khi n con ngựa..."

Rạp ciné Eden nay gọi là Ngọc Lan thu đ bên trên ch a có balcon chia thành ng ô và thi u t n nghi h n bấy giờ. Mãi cho đ n khi nh c gia c a nh c sĩ Hoàng Nguyên làm ch thì rạp Ngọc Lan và Ngọc Hi p m i tân trang i.

Mặc dù đó là lần đầu tiên tôi biết Đà Lạt nhưng nó đã để lại trong ký ức tôi những hình ảnh đẹp đẽ mà tôi vẫn giữ mãi cho đến ngày nay dù đang sống xa Đà Lạt muôn ngàn dặm.”

Mãi mãi sau này khi trở thành CHỊ BÁ ANH trở lại Đà Lạt với nghề giáo chức và lập nghiệp luôn tìm kiếm này gần 20 năm cho đến khi phải di tản ra nước ngoài:

“Từ năm 1951 về sau, hàng năm tôi vẫn có dịp lên Đà Lạt và cho đến năm 1957 thì Huế tôi nhận được sự vận động.. bắt tôi lên Đà Lạt dạy tại trường Trần Hưng Đạo. Trường lúc đó do chị Hoàng Khôi làm hiệu trưởng ...

Tôi dạy học Đà Lạt liên tiếp từ năm 1957 cho đến cuối tháng 3 năm 1975.. chúng tôi vẫn Saigon có việc ... cho đến cuối tháng 4 năm 75 thì lên đường di tản sang Hoa Kỳ ...

Đà Lạt đẹp và tôi đã có quá nhiều kỷ niệm, kỷ niệm sống đến tình cảm. Tôi mong đợi một ngày sẽ thăm Đà Lạt... thăm lại những ngôi trường mà do chính tay tôi xây dựng... gặp lại các bạn đồng nghiệp ngày xưa đã cùng chung sống và chúng tôi trong ngành giáo dục; thăm lại các bạn trẻ học trò cũ.”

Tức thay các nguyên đó chưa thành đất thì nhà giáo chị Chị đã tìm gia cố đi tìm Virginia, Hoa Kỳ, ngày 12 tháng 3 năm 1996, hàng tháng 63 tuổi, đến lại niềm đam mê nghề nghiệp nhà văn, nhà thơ thân hữu và nhất là các nhà báo đã sát cánh cùng ông trong lãnh vực này từ bao năm tìm kiếm ngoài. Tất nhiên những người Đà Lạt chưa ngày tháng cũ cũng khó quên ông.

VI KHUÊ

Nhà thơ, nhà văn VI KHUÊ (Trần Trinh Thuần) là hiện thân của nhà giáo Chị Bá Anh. Sinh tại miền Trung (Huế), là công chức, giáo chức và cũng là hiện thân của một trung tâm học đường của quê hương Đà Lạt. Vào năm 1994 VI KHUÊ viết bài thơ *"Mà thơ ông đến cả Về Đường Hoa"*

"Trái đất có lẽ sẽ phôi n"

lúc này rồi ta cũng tìm c thôi

tìm c sao những buổi rong chơi ph"

những buổi nhìn mây, buổi nghĩ tr...

Xuân này M sao mà "

buổi này n ràng lên chuy n tìm c th...

và nh, và yêu Đà Lạt quá

yêu, yêu yêu nhé ! Nhé, sao không?

Nhé Đi i Cù mọt xanh trong nắng

biết thì hãy bên đi nắng m xa

ngọt a trời nắng, tóc hoe vàng, trời c ngõ

nàng công chúa Thế Ngọc áo hoa cà...

Lên đi i. Lên đi i. Lên đi i cao

nhé nắng cô con gái má hồng au

nhé nắng chàng trai gọi n Alpha đi

Đà Lạt mùa nắng mọt sọt m nao!

Ai từng cô em mình t nhánh đào

mình t n h ng lá th m xông xao

và ai âu y m cài lên tóc

đi đi n nay cô nh ng t ngào?

Bùi Thế Xuân còn th m gi c m

thì ng i c đ t g m thêu th

còn ai thi u ph chi u nay m ng

hãy nh sân tr ng Đ i h c x a.

Và r ng. Và thác. Và thung lũng

và gió từng c n bu t th t da

Đà Lạt. Trời ơi! Gì đó m, ành?

mà th...ng đ...n c... V... Đ...ng Hoa!”

VI KHUÊ viết xong bài thơ trên còn ghi thêm lời đề tặng “gửi i ng...i Đà Lạt, xa a, sau”. VI KHUÊ yêu muôn hoa Đà Lạt, yêu cái đ...n nh...ng bông hoa vô danh mọc th...n nhiên chen l...n cùng c... đ...i bên l... đ...ng, nay đ...c đ...t tên “V... Đ...ng Hoa”.

Sách đã trích đ...n nhi...u bài viết về Đà Lạt của VI KHUÊ. Chị ghi l...i đây thêm một chút tâm tình của VI KHUÊ về thành phố này:

“Năm 1972, tôi cùng chị ng con sinh sống ở Đà Lạt, một thành phố thơ mộng nh...t miền Nam... Đà Lạt của tôi nh... bé h...n nhi...u. Nh... bé nh...ng mà đ...p, đ...n n...i có l...n đã làm sống s...t một du khách Tây ph...ng đ...n thăm. Đ...ng trên sân cù, đ...a một nhìn bao quát cả nh...t, l...i v...n hoa thành phố, Bích Câu, đ...n nh...ng cây c...u đ...a ra trên một n...c hồ Xuân H...ng và i nh...ng ch...c “pê đa lô” màu s...c l...ng l...y đang l...t sóng đ...i ánh nh...ng vàng nh...t, ông ta đã ph...i th...t lên: “Voilà la huitième merveille de la nature!” Tôi h...i: “Ông khen cái gì mà tuy...t v...i quá v...y?” Ông đáp: “Tôi nói cái thành phố này,” và ch... tay lên ng...n tháp chuông của ngôi tr...ng h...c Yersin th...p thoáng phía bên kia, ông ta l...i l...m l...c: “Th... mà cái tháp chuông kia còn đ...p h...n!”

Bây giờ ý nghĩ đó l...i đ...n v...i tôi, khi tôi l...p trung tình th...n đ... thu g...n c... thành phố vào trong ...ng kính ký...c. Tôi trông th...y l...t c...i, tôi nh... l...i l...t c...i. Đà Lạt mùa xuân năm ...y, nh...ng ...ng lên ... khu phố Hòa Bình. ... nhà tôi, hoa mimosa vàng r...c r... trong sân. Bà c... An Hòa, ch... nhân ngôi chùa có l...ng Ph...t b...ng vàng bên c...nh, và a mang qua l...ng chúng tôi một ch...c hoa lay-...n tr...ng mu...t nh... cành hu...i, c...m v...a tròn ch...c đ...c bình pha lê n...i phòng khách.”

MỘT VÒNG ĐÀ LẠT VỀ I VI KHUÊ

Du khách cũng có thể theo chân nhà văn, nhà thơ VI KHUÊ, một người tình lãng mạn tại Đà Lạt lâu năm, để được chiêm ngưỡng vẻ đẹp thơ mộng của thành phố một vòng với những chủ đề, những chủ đề chi tiết, tình yêu là để yêu và mãi mãi.

Tôi nhớ ngoài, vào năm 1985 VI KHUÊ viết:

“Những ai đã ra đi từ Đà-Lạt, hôm nay xin hãy làm du khách trở về thăm vẻ đẹp thành phố xưa!
Trước tiên, tôi xin giới thiệu các khách sạn lịch sự: Đà-Lạt Palace trông ra Hồ Xuân Hương, Mimosa đường Phan Đình Phùng, Thủy Tiên số 7 Duy Tân, Duy Tân 83 Duy Tân, Motel Đập khu Chợ Mới, Sans Souci đường Nguyễn Trừng, Cơm Đô đường Phan Đình Phùng, quán Bông Lai trên đường Đà-Lạt - Đèo Núi, và các khách sạn bình dân: Phú Hòa, Vinh Quang, Hòa Bình, Nam Việt, Thanh Tâm, Cao Nguyên, Thanh Tùng, Lữ Quán Sài Gòn, Văn Huệ và Lam Sơn sau lưng đường Văn Hồ...”

Sau các khách sạn, hơn quý vị cần biết đến các nhà hàng, các tiệm ăn. Đây là các nhà hàng sang trọng như: Dalat Palace, Chic Shanghai, Mê Kông, Nam Sơn và Thiên Nga, Motel Quang, Nhé Ý, Kim Linh. Bình dân hơn trên những con đường khác. Nhà hàng lịch sự, đẹp biết về món ăn Pháp là Dalat Palace, L'Eau Vive. Đẹp biết về các món ăn Việt, xin mời quý vị đến quán nem Ninh Hòa, số 7 đường Cầu Lộ, có thể thưởng thức món. Nhà hàng bình dân, đẹp biết về các món ăn Việt Hoa là Đông Hồ ở khu Hòa Bình với các món bánh bao rất đẹp và thích. Tiệm ăn đẹp biết về món Bún, có Motel Hương và Bún Hương khu Hòa Bình; và các món Huế là các tiệm ở đường Hàm Nghi và Thành Thái. Ngoài ra còn rất nhiều quán bình dân nữa, đáng kể là quán Thanh Phương ở đường Võ Tánh, giá rất thích hợp với những khách không mang túi tiền.

Ngoài các nhà cơm sang trọng hay bình dân, chúng ta còn vô số món ăn “dân tộc” rất đẹp và thú vị. Xin đừng quên các tiệm bán các món đẹp biết và hợp khẩu vị, và mong rằng

quý vị, các bạn - nhất là các cô hay bạn mình không thích xúi cớ mớ đống quá nhá nhưng! Tiềm phố Bình, đống Hàm Nghi, Tùng, Đốc Tín khu Hòa Bình, Ngõ c Lan bạn xe Đà-Lát - Sài Gòn, Nhà Ý đống Nhà Chung, Bức Huân và Phi Thủy n trố c ga Đà-Lát, h ti u Nam Vang đống Minh Mạng. Mì vớt Thnh Ký đống Phan Đình Phùng. Mì Quố ng: quán c nh r p chi u bóng Ngõ c Hi p, các quán tống d i Ch M i và m t quán n m khu t trong h m đống Hoàng Diệu, trố c trố ng Văn H c. Bún riêu, bún c c ti m Thành Công, đống Nhà Chung. Bún bò giò heo: các ti m ăn Huế h u h t đ u có món này, nh ng khi nói đ n bún bò, ng i ta thố ng nghĩ đ n quán cây số 4, góc đống Hai Bà Trố ng và La Sơn Phu T . Món Nai Đố ng Quê -tên g i thanh nh c a món th t c y- đố c tìm th y i quán Lá M đống Thành Thái; món th t dê i quán Ngõ c Dung, h Than Th , g n b n xe Chi Lăng.

Ngoài ra còn r t nhi u quán bình dân n a, l u k ni m nhi u nh t ph i k hàng đ u là dấy quán trố c trố ng Đoàn Th Đi m, đống Trố ng Vĩnh Ký, v i hàng xôi gà, cháo gà “ngon nh t n c” c a ông bà Hà Đ c B n, xe mì bánh tôm “ngon h t x y a” c a chú Tàu nh n n i c n cù, xe chè 6 món th m ph c c a hai cô n sinh trố ng Tân Sanh, quán cháo lòng nóng h i và ng t l m c a m con cô Tí đơn đ chào m i...

V ph n các cô c u thu c l a tu i ô mai thích khoác áo l nh đi tìm g p các b n bè đ s i i m lòng nhau, thì quán chè, ti m kem và quán cà phê là nh ng n i thích h p nh t, quán chè Tu i Ngõ c, ti m kem Vi t H ng, các quán cà phê Tùng, Trúc, Tình Nh , Trăng Cao Nguyên, Yêu, Th y T , Shangai và Mê Kông là n i thu n ti n nh t đ h và c l p ng i l n tu i h n thố ng ng i l ng hàng gi nhìn ra khu phố chính c a thành phố ng m các tà áo bay... hay lu n đàm th s ?

Khách s n và nhà hàng ăn là nh ng n i du khách c n ph i bi t trố c tiên, khi đ t chân đ n m t thành phố . Nh ng h n là còn vô s đ i u quý v c n đố c hố ng đ n và gi i thi u thêm n a, trên b c nhàn du đ n cõi... B ng Lai này, b i vì nhu c u c a con ng i sau khi no c m m áo còn nhi u l m, mà thành phố c a chúng ta thì l i chố ng t có kh năng đáp ng... m i nhu c u c a ki p nhân sinh! Thi t tố ng còn gì th c t h n -v ph n chúng tôilà xin g i đ n quý v nguyên b n kê khai t t c các đ a đ i m quý v c n dùng t i. (Xin quý v c tìm tên trong niên giám đ n tho i s có đ a ch rõ ràng).”

VI KHUÊ gi i thi u ti p:

“Các phòng t m n c nóng: Ninh Thu n, Vi t Trang, Minh Tâm, phòng u n tóc Mô Đéc, Hoàng Cung, M Dung, Tố ng Lan, Isana, Cô Số ng, Cô Ti n... Các ti m ch p hình H ng Th y, Đ i

Viết, M Dung, Văn Khánh, Ngọc i nh.

Phòng khám bệnh bác sĩ Phan Lạc Giản, bs Hoàng Khiêm, bs Nguyễn Văn Thế nh, bs Nguyễn Đình Thiệu, bs Nguyễn Ngọc Diệp, bs Đào Huy Hách, bs Mai Trung Kiên, bs Nguyễn Văn Liên. Tiêm thuốc Tây: Đà-Lạc t, Hoàng Hy Tuấn, Nguyễn Văn An, Hàm Nghi, Duy Tân, Diên Hồng ng, Nguyễn Duy Quang, Lâm Viên... Phòng chữa răng: nha sĩ Võ Thế Sâm, ns Minh Đa, ns Trần Tú, ns Nguyễn Văn Trình. Văn phòng luật sư: Ls Ngô Thế Ngọc Giao, Ls Hoàng Huân Long, Ls Phùng Văn Tuấn, Ls Nguyễn Văn Trường ng.

Các rệp chiếu bóng Hòa Bình, Ngọc Lan, Ngọc Diệp. Vũ trường La Tulipe Rouge, Đào Nguyên.”

VI KHUÊ và HOA ĐÀO ĐÀ LẠC T

Hoa anh đào, một loài hoa đẹp trưng bày Đà Lạc t, nó có một khu phố nằm trong thành phố mung m này và nở rộ vào những ngày ng i ta chu n b đón năm mới. Anh đào Đà Lạc t cũng gi ng nh đào Nhật Tân Hà Nội khoe sắc vào những ngày mùa Đông. Đến Đà Lạc t vào dịp cuối năm, du khách t ng ch ng nh mình đang ở Nhật, với những cây hoa anh đào ph m t màu hồng t i th m.

VI KHUÊ di n t m t khung cảnh Đà Lạc t th t êm và đ y th m ng, th t là trí th c v i bài th “Hoa đào”:

“Đa con gái có mái tóc Sylvie Vartan

ng i đ c th Thôi H

m t bu i s m mai vàng

dòng i chân hoa đào nở."

Đón năm mới nhàn cảnh đào thốt tha đã với thắp thoáng n hiên trong sân xa, khắp mọi nơi, duyên dáng lòng ngọt thôn bôn hoang s, đi m xuy t ph th ph n hoa, th p lên muôn triệu n n h ng k di u, h ng lên bao đi u h n c, m mãi lòng ng i. T ng cánh hoa, t ng cánh hoa lay bay tr c gió. T t c d u dàng chào đón ánh d ng quang. Hoa đào Đà Lạt g i h ng cho bao tâm h n văn sĩ, thi sĩ và nh c sĩ. Hoa tr thành hình nh quen thu c, tiêu bi u, g i tình, g i nh cho ph núi mù s ng, th m ng và vang v ng khắp b n mùa.

TIN BU N

Vi Khuê Tr n Trinh Thu n

pháp danh H nh Th n

đã ra đi vào ngày 25 tháng 9 năm 2018

nh m ngày 16 tháng 8 năm Mậu Tu t

ĩ i Burke, Virginia h ng th 88 tu i âm l ch.

Chị Bá Anh và Vi Khuê _ LS. Ngô Tòng Giao _ (Tệp ghi)

Written by LS. Ngô Tòng Giao

Thứ Tư, 03 Tháng Mười 2018 09:40 - Last Updated Thứ Tư, 03 Tháng Mười 2018 14:49

